

UNGE MÆND'S TRIVSEL OG SUNDHED

En helt ny undersøgelse af 1000 unge mænd og kvinders syn på sygdomme, sundhed og brug af sundhedsvæsenet

Forum for Mænds Sundhed 30. maj 2015

Undersøgelsens resultater – resume:

- Tre gange så mange unge mænd som kvinder har ikke været hos lægen inden for det seneste år.
- 30 pct. flere unge kvinder end mænd tænker på, om de har en alvorlig sygdom. Og næsten dobbelt så mange unge mænd (40 pct.) som kvinder tænker aldrig på, om de har en alvorlig sygdom.
- Flere unge mænd end kvinder giver udtryk for, at de generelt trives godt.
- Ligegyldig hvilke sygdomssymptomer, unge mænd præsenteres for, har de klart mindre tendens end unge kvinder til at ville gå til lægen med det.
- Næsten tre gange så mange unge mænd (8 %) som unge kvinder (3 %) ved ikke, hvordan de skal kontakte deres læge.

Men de tørre tal viser:

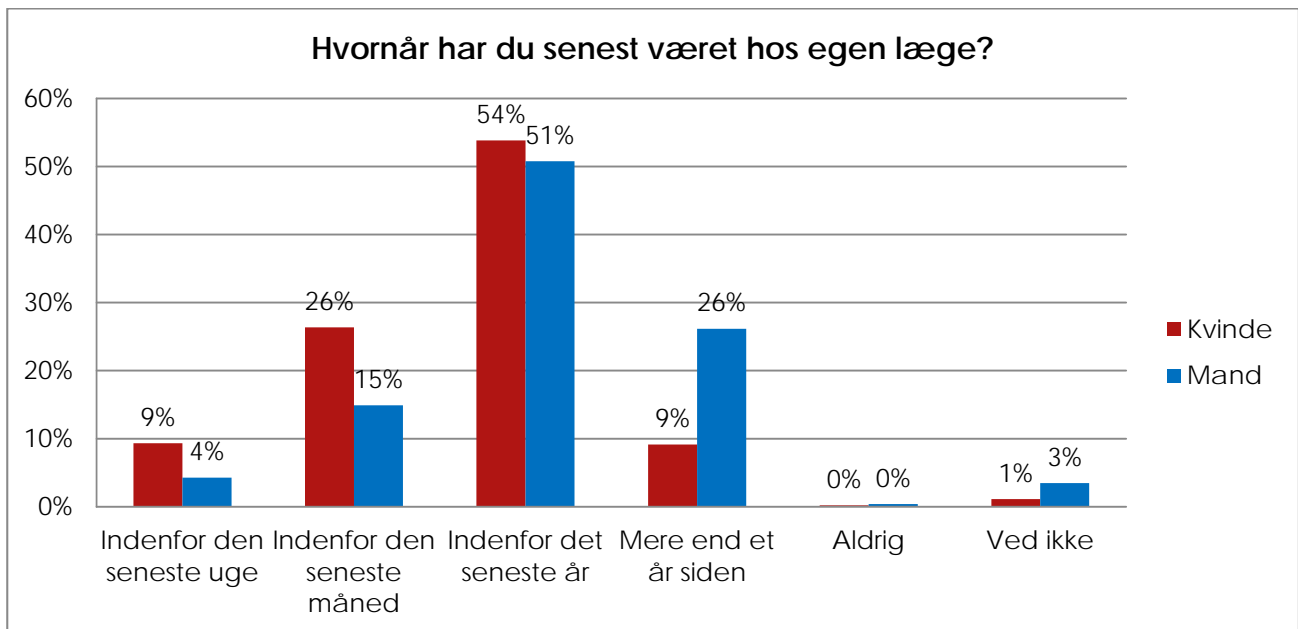
- Unge mænd har 300 pct. større dødelighed end unge kvinder
- Unge mænd har markant større dødelighed af både kræft og hjerte-kar-sygdomme end unge kvinder
- Det er stort set kun mænd der dør af hjertekar sygdomme i ungdommen.
- Unge mænd under 25 år har 40 pct. større dødelighed af kræftsygdomme end unge kvinder.

Undersøgelsen er gennemført blandt 15-25 årige mænd og kvinder for Forum for Mænds Sundhed med henblik på Men's Health Week 2015, der i år for første gang har temaet: Unge mænds trivsel og sundhed. Undersøgelsen er gennemført af analyseinstituttet YouGov. Der er i alt gennemført 1003 CAWI-interview med danskere i alderen 15-25 år, i perioden 23.2 - 5.3 2015.

Undersøgelsens resultater

De unge mænd går ikke til lægen

Når det gælder unge mænd og kvinders brug af læge, ses nedenstående:

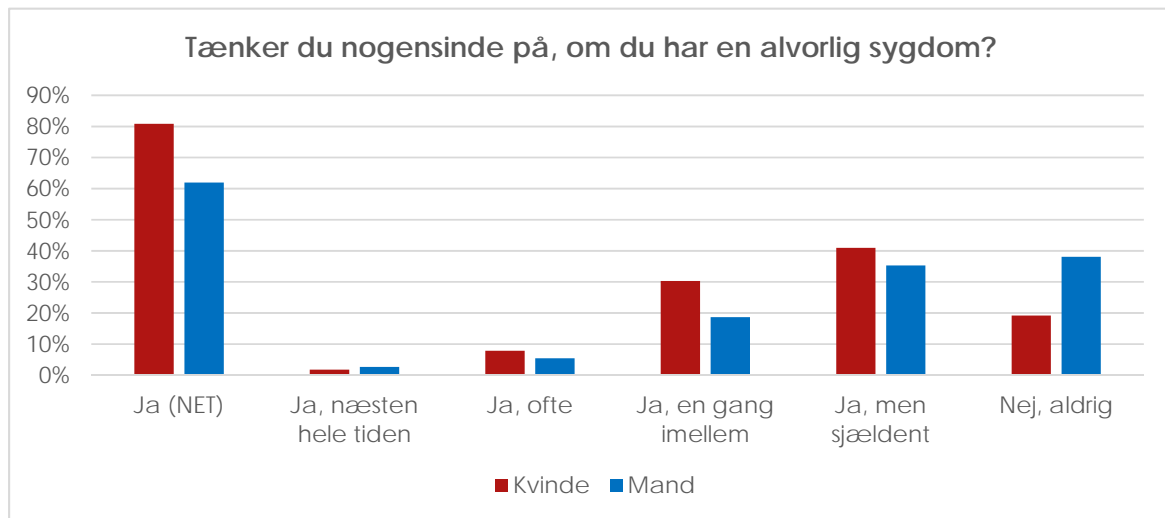

Det er tre gange så mange unge mænd som kvinder, for hvem det er mere end et år siden, de sidst var hos lægen.

Inden for den sidste uge er det under halvt så mange unge mænd som kvinder, der har været hos lægen.

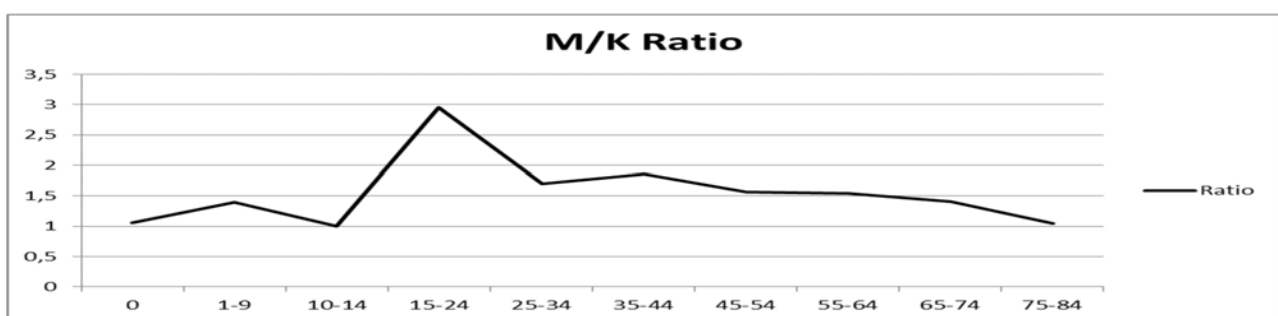
Inden for den seneste måned er det næsten dobbelt så mange unge kvinder som mænd, der har været hos lægen.

Dette stemmer overens med, hvor lidt unge mænd tænker på sygdom. På nedenstående figur ses svar på, hvor meget unge mænd og kvinder tænker på at have en alvorlig sygdom:

Der er 30 pct. flere unge kvinder end mænd, der tænker på, om de har en alvorlig sygdom. Og dobbelt så mange unge mænd (40 pct.) som kvinder tænker *aldrig på*, om de har en alvorlig sygdom. Der er dog ca. 60 pct. unge mænd, der *en gang imellem* eller *sjældent* tænker på, om de har en alvorlig sygdom.

Dette står i voldsom kontrast til de unge mænds helbred og dødelighed: Mænds overdødelighed er på intet tidspunkt større end i de unge år: I 15-25 års alderen er den 3 gange så stor!

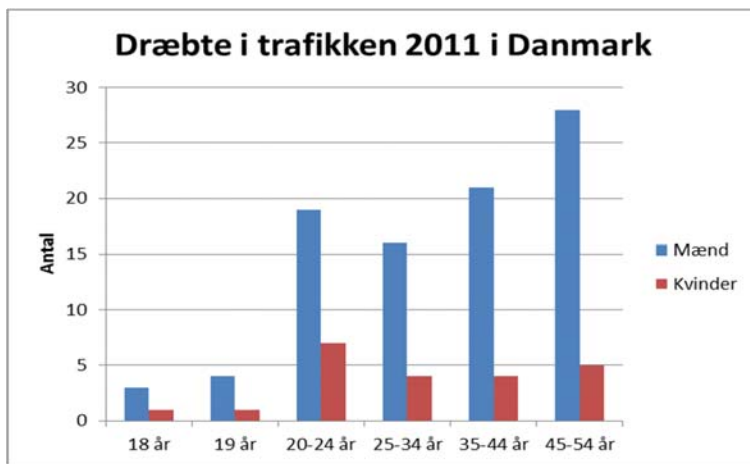
Ovenstående figur viser antal mænd, der dør, divideret med antal kvinder på de forskellige alderstrin (alderstandardiseret¹). Det betyder: Hver gang der dør 100 unge kvinder 15-24 års alderen, dør der 300 unge mænd.

¹ Kilde: Dødsårsagsregistret.

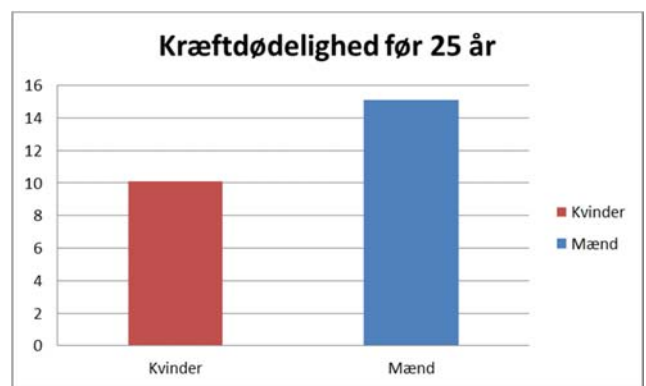
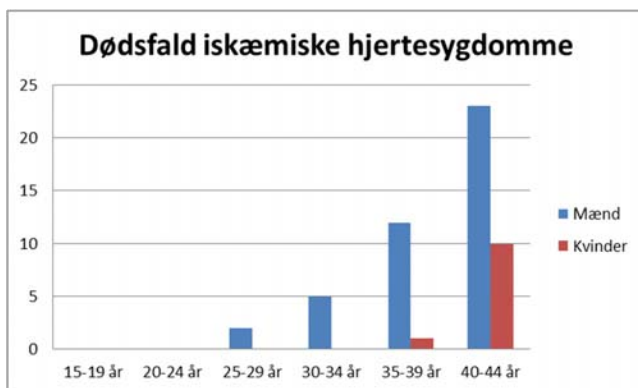
Dødsårsager for de unge mænd

De unge mænds svar om deres egen tilstand sammenholdt med de faktiske data for deres sundhed og dødelighed, giver indtryk at total mangel på realitetssans.

De unge mænd har en enorm overvægt i dødelighed af ulykker, som det kan ses på fx unge mænds andel i dræbte i trafikken². Her er der langt over dobbelt så mange unge mænd som kvinder, der dræbes.

Men det er vigtigt at understrege, at mænds overdødelighed ikke kun skyldes ulykker og pludselig død. De unge mænd har også allerede en stor overdødelighed af de store, ofte dødelige sygdomme – såsom hjertesygdomme og kræft.

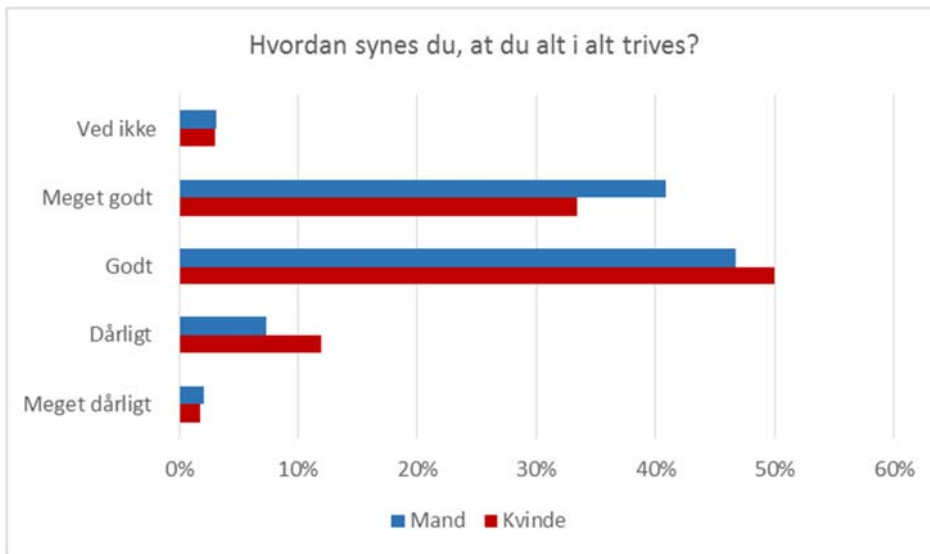

Det er indtil 40 års alderen stort set kun mænd, der dør af hjerte-kar-sygdomme³. Og når det gælder kræft, har mænd indtil det 25. år 40 pct. større dødelighed⁴.

² Kilde: Danmarks Statistik – ³ Kilde: Danmarks Statistik – ⁴ Kilde: Danmarks Statistik

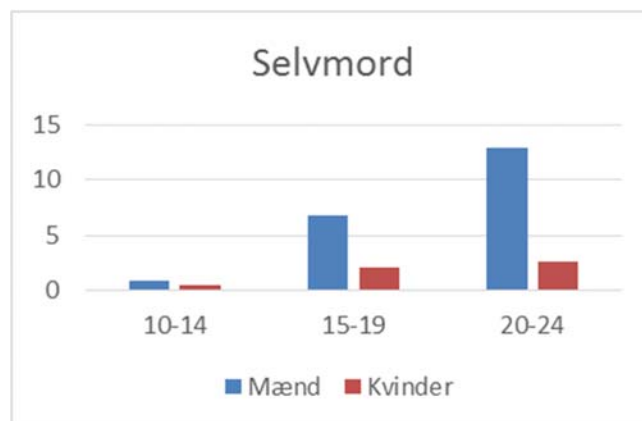
De unge mænds sundhedspsykologi

Hvordan synes de unge mænd så selv, at det går, og hvordan vil de reagere på en række forskellige helbredssituationer? I undersøgelse svarer de unge mænd og kvinder således på, hvordan de alt i alt trives:

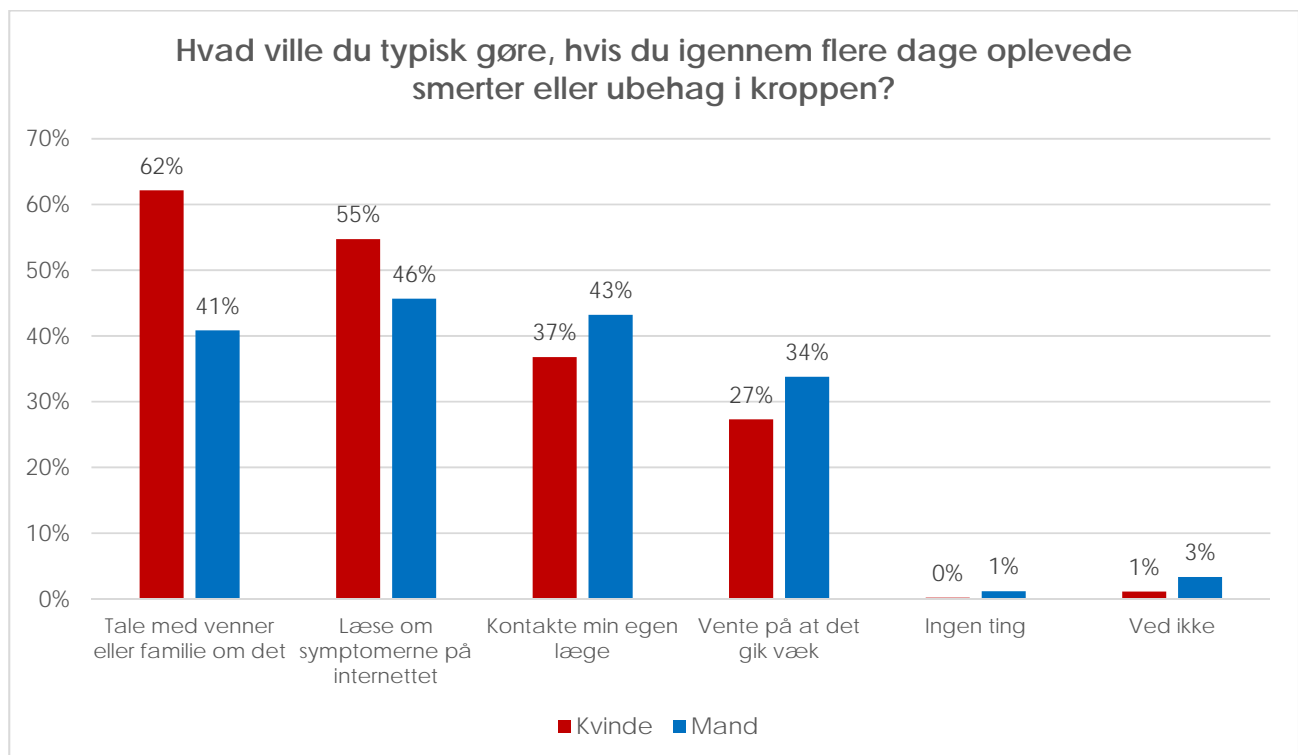
Her er der markant flere unge mænd, der synes, at de har det 'meget godt' og næsten dobbelt så mange unge kvinder som mænd, synes, at de har det 'dårligt'.

Disse tal står i kontrast til unge mænds markant større dødelighed, og at flere unge mænd kommer galt af sted og dør af hjerte-kar- og kræftsygdomme som vist oven for. Dertil kommer at langt flere unge mænd end kvinder begår selvmord:

Selvom der heldigvis ikke er så mange, der begår selvmord, er kønsfaktoren ganske markant: I alderen 15-24 år begår unge mænd selvmord 3 til 5 gange så hyppigt som unge kvinder

Hvordan varetager de unge mænd symptomer på sygdomme? I undersøgelsen svarer de unge mænd og kvinder således på, hvad de vil gøre, hvis de gennem flere dage oplever forskellige former for ubehag eller smerter:

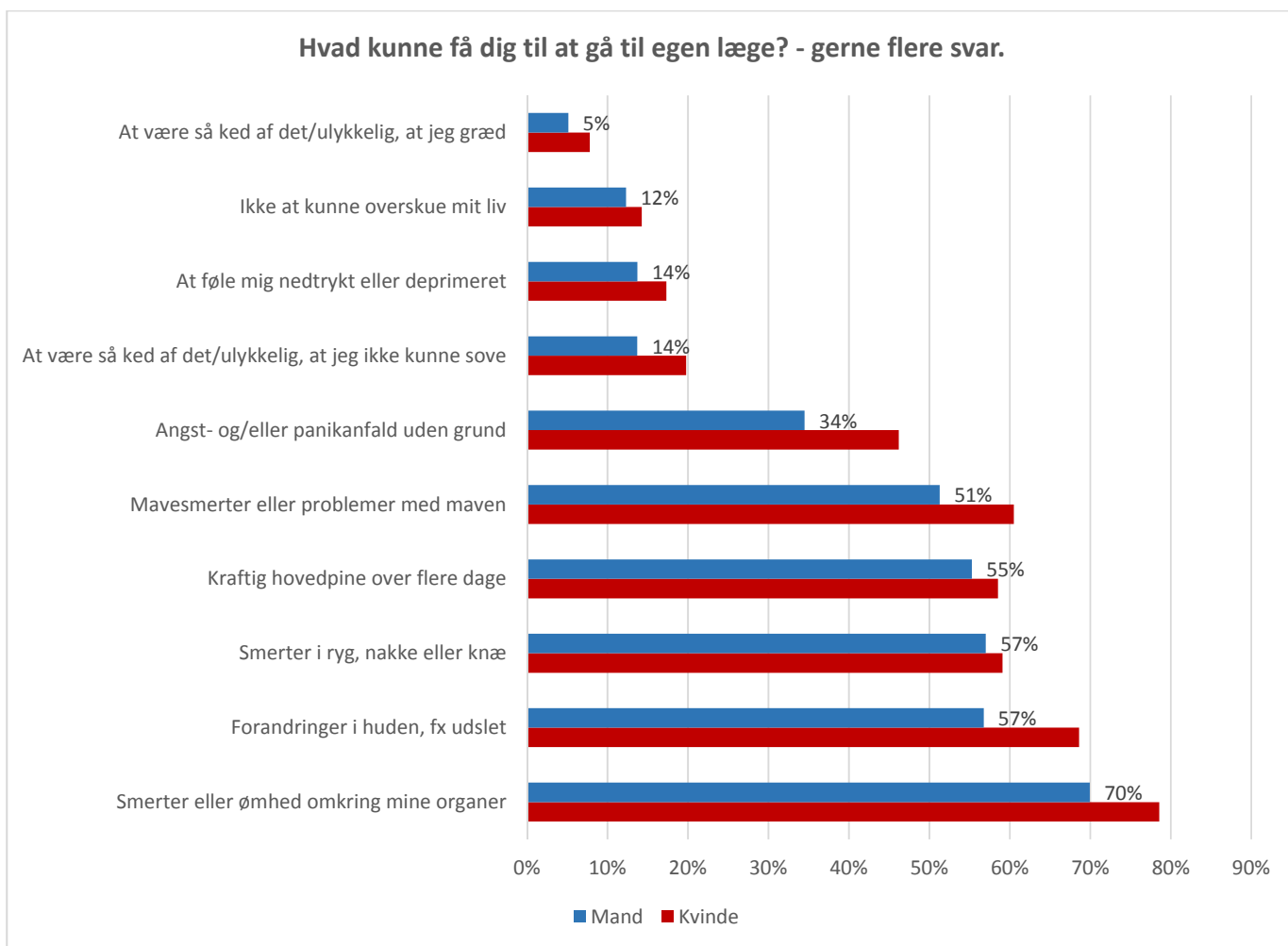

Her kommer det paradoks til syne, at de unge mænd langt mindre end de unge kvinder vil snakke med andre om deres symptomer – venner og familie – ligesom de i mindre grad vil søge informationer på internettet.

I stedet svarer de unge mænd i højere grad end de unge kvinder, at de vil henvende sig til deres egen læge. Problemet her er imidlertid, at de unge mænd, som vi så det oven for, i virkeligheden går langt *mindre* til deres læge, end de unge kvinder gør!

Derfor er det udsagn, som nok passer bedst på de unge mænds virkelighed, at de unge mænd i højere grad (25 % oftere) svarer, at de vil vente på, at problemet går over. Det tyder de hårde sundhedsdata på.

Den tolkning synes bekræftet i svarene på spørgsmålet om, hvad der kunne få de unge mænd og kvinder til at gå til læge. Svarene ses i nedenstående:

For *alle* nævnte tilstande, der kan være tegn på sygdom, som kræver behandling, har de unge mænd en mindre tilbøjelighed til at søge læge, end de unge kvinder har.

Undersøgelsen viser således, at der er et markant modsætningsforhold mellem de unge mænds vurdering af deres helbred og den faktiske tilstand. At de har mindre tendens til at reagere på potentielt farlige tilstande. Og at der er stor modsætning mellem deres forestillinger om, hvad de gør og vil gøre så deres faktiske sundhedsadfærd.

Svend Aage Madsen - 30. maj 2015